

KUTSESTANDARD

Sõidukite kere- ja värvitööde meister, tase 5

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Sõidukite kere- ja värvitööde meister, tase 5	5

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Sõidukite kere- ja värvitööde kutsealal on autoplekksepp-komplekteerija, autokeretehniku, automaalri ning sõidukite kere- ja värvitööde meistri kutsed. Autoplekksepp-komplekteerija tegeleb peamiselt komplekteerimise ja sõidukite mittestrukturaalsete kereosade remondiga. Autokeretehnik tegeleb lisaks mittestrukturaalsete kereosade remondile ka sõidukite struktuursete kereosade remondiga. Automaaler tegeleb sõiduki osade värvimiseks ette valmistamisega, värvkatte remondi ja värvimisega. Sõidukite kere- ja värvitööde meister korraldab ja kontrollib osakonna tööd, juhendab töötajaid, suhtleb kliendiga.

Sõidukite kere- ja värvitööde meistri töö sisu on kere- ja värvitöökoja tööprotsessi juhtimine, töömahtude hindamine ja kalkulatsioonide koostamine, suhtlemine klientidega, töökoja seadmete remondivajaduse jälgimine, nende hoolduse ja remondi organiseerimine.

Sõidukite kere- ja värvitööde meistri töö eeldab tehniliste jooniste ja skeemide lugemise oskust ning juhendmaterjalide kasutamist. Ta töötab iseseisvalt, kasutades vajadusel etteantud juhendit ning juhendab kere- ja värvitöökoja töötajaid ja juhib tööprotsessi. Ta kannab töövõtjana vastutust nii kvaliteedikontrolli, tööohutuse kui ka remondi tagajärjel tekkinud liiklusohutlike olukordade eest põhjendatud juhtumitel.

Sõidukite kere- ja värvitööde meister võib töötada nii üksi kui ka meeskonnas, tema töö eeldab suhtlemist kaastöötajate ja klientidega.

A.2 Tööosad

- A.2.1 Autode puhastamine, osandamine ning koostamine puhastamiseks
- A.2.2 Auto kere ja sisustuse osandamine ning koostamine
- A.2.3 Elektriseadiste ning mugavussüsteemide seadistamine ja remontimine
- A.2.4 Kere ja raami mõõtmine ja õgvendamine
- A.2.5 Klaasitööde tegemine
- A.2.6 Plastdetailide töötlemine
- A.2.7 Pindade ettevalmistamine värvimiseks
- A.2.8 Pindade värvimine
- A.2.9 Töökoja juhtimine

A.3 Töö keskkond ja eripära

Sõidukite kere- ja värvitööde meistri tööaeg on fikseeritud päevatöö, vajaduse korral vahetustega töö. Võib esineda töötamist puhkepäevadel, riiklike pühade ajal ja öösi.

Kere- ja värvitööde meistri töö on vahelduvate tööülesannetega. Töötatakse enamasti siseruumis, kuid võib esineda ka töötamist välitingimustes.

Võib ette tulla töötamist suurenenud ohu olukorras.

Võimalik on kokkupuude tervistkahjustavate ainetega (mootorikütused, määrdeained ja tehnilised vedelikud, happed, heitgaasid jmt). Esineb müra, tolmu, niiskust ning vaimset pinget.

A.4 Töövahendid

Kere- ja värvitööde meister kasutab oma töös vajalikke töökoja seadmeid ja tööriistu, samuti arvutit koos muu kontoritehnikaga.

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Kere- ja värvitööde meistri töös on olulised hea suhtlemisoskus, täpsus, püsivus, rahulikkus, pingetaluvus, vastutustunne ja loov mõtlemine.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

Tavapärastelt töötavad kere- ja värvitööde meistrina inimesed, kellel on kutsekeskharidus sõidukite kere- ja värvitööde kutsealal ja/või iseseisvalt või töökohal õppides omandatud kutseoskused. Sõidukite kere- ja värvitööde meister on eelnevalt töötanud autokeretehniku või automaalrina vähemalt 2 aastat ning tal on olemas vastava kategooria juhiluba.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Sõidukite kere- ja värvitööde meister, värvitöökoja meister, keretöökoja meister.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Sõidukite kere- ja värvitööde meister, tase 5 kutse moodustub kümnest kompetentsist. Kutse taotlemisel on nõutav kompetentside B.2.1 - B.2.9 ja B.2.10 (lähiv kompetents) tõendamine.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Autode puhastamine, osandamine ning koostamine puhastamiseks	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) hindab sõiduki osade puhastamise vajadust lähtuvalt sõiduki seisukorrast ja remondivajadusest; 2) hindab töökoha ettevalmistust ja jälgib tööetappe vastavalt planeeritud tööle, lähtudes töökojas kehtivatest eeskirjadest; teab eritööriistade asukohta ning organiseerib nende hoolduse ja vajaduse korral remondi. Hindamismeetod(id): kirjalik test, praktiline töö, intervjuu.	
B.2.2 Auto kere ja sisustuse osandamine ning koostamine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) aitab valida sõidukile või selle lisaseadmele tööülesandele vastavat remondijuhist ja juhendab selle kasutamist; remondijuhise puudumisel organiseerib või koostab selle; 2) organiseerib osade markeerimist, komplekteerimist, pakendamist ja hoiustamist või ladustamist vastavalt remondijuhisele ning ettevõttes kehtivale korrale; vajaduse korral teeb ettepanekud ja muudatused ettevõttes kehtivatesse nõuetesse. Hindamismeetod(id): kirjalik test, praktiline töö, intervjuu.	
B.2.3 Elektriseadiste ning mugavussüsteemide seadistamine ja remontimine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) käsitseb pürotehniliste passiivohutusseadmete osi vastavalt tootja juhistele ja ohutusnõuetele; teeb kindlaks vahetusele kuuluvad elektroonikakomponendid vastavalt remondinõuetele; 2) valib rattaid vastavalt tootja kasutusjuhendi nõuetele ja kliendi soovidele ning teeb seda ka eriolukordades, lähtudes kehtivatest tehnonõuetest; 3) hindab rattasuunangu vigadest või avariist tingitud rehvi kulumist ja kahjustusi, lähtudes kehtivatest tehnonõuetest; vastavalt mõõtetulemusele otsustab remondivajaduse. Teadmised: 1) pürotehniliste passiivohutusseadmete remondi- ja ohutusnõuded. Hindamismeetod(id): kirjalik test, praktiline töö, intervjuu.	

B.2.4 Kere, raami mõõtmine ja õgvendamine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) hindab vigastuste suurust ja ulatust, kasutades keretehnikult saadud mõõtmistulemusi; vajaduse korral selgitab tulemusi kliendile; 2) eristab mõõtmistulemuste põhjal sõiduki kere strukturealsed ja kosmeetilised vigastused, planeerib mõõtgõvendustööde mahu ning järjekorra vastavalt vigastuste laadile ja tehnoloogilistele nõudmistele; 3) kontrollib ja korraldab kerevenitusseadmete korralist hooldust lähtuvalt seadmete kasutusjuhenditest; 4) võrdleb mõõtgõvendustööde järgse kontrollmõõtmise tulemusi andmebaasis sisalduvate mõõtudega, lähtudes autotootja täpsusklassi nõuetest (nende olemasolu korral).	
Hindamismeetod(id): kirjalik test, praktiline töö, intervjuu.	
B.2.5 Klaasitööde tegemine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) tuvastab visuaalselt klaasi tüübi ja klaasi kinnitusliigi ning vigastuse; kalkuleerib sellest lähtuvalt remondi mahu ja hinna; 2) planeerib töö mahu ning organiseerib materjalide ja tarvikute tarne; 3) määrab mitteliimitud klaasi remondiks sobiva remondimeetodi; varustab plekksepp/komplekteerija remondijuhendiga; 4) transpordib ja käsitleb töökohal klaase, järgides ohutusnõudeid.	
Hindamismeetod(id): kirjalik test, praktiline töö, intervjuu.	
B.2.6 Plastdetailide töötlemine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) varustab töötajaid plastmaterjalide markeeringute tähenduste ja remondijuhenditega; 2) organiseerib plastide utiliseerimise vastavalt kehtivale seadusandlusele.	
Teadmised: 1) plastide remondi põhialused.	
Hindamismeetod(id): kirjalik test, praktiline töö, intervjuu.	
B.2.7 Pindade ettevalmistamine värvimiseks	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) hindab sõiduki kere värvkatte vigastuste iseloomu ja suurust, määrab remondiprotsessi, lähtudes tehnoloogiast ja kvaliteedinõuetest; 2) kontrollib ja korraldab pahteldus-, kruntimis- ja lihvimisseadmete korralist hooldust lähtuvalt seadmete kasutusjuhenditest.	
Hindamismeetod(id): kirjalik test, praktiline töö, intervjuu.	
B.2.8 Pindade värvimine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) tuvastab vajaliku värvitooni, kasutades erinevaid värvitooniotsingu tööriistu vastavalt sõidukile kantud värvikoodi või tehasetähise järgi; kasutab taastusremondi kalkulatsiooni koostamisel õiget värvitüüpi (1-kihiline, 2-kihiline, 3-kihiline, muu) vastavalt tuvastatud värvitoonile; 2) hindab värvikihi läiget, paksust, struktuuri ja defektide puudumist, kasutades sobivaid meetodeid ja mõõteseadmeid; teeb otsuse teostatud töö kõlblikkuse kohta; 3) kontrollib ja korraldab värvimisseadmete korralist hooldust lähtuvalt seadmete kasutusjuhenditest.	
Teadmised 1) kvaliteedikontrolli teostamise nõuded ja põhimõtted; 2) seadmete hooldamise nõuded ja põhimõtted.	
Hindamismeetod(id): kirjalik test, praktiline töö, intervjuu.	
B.2.9 Töökoja juhtimine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) juhib ja planeerib kere- ja värvitööde tööprotsessi, kontrollib selle etappide õigeaegset ja kvaliteetset täitmist ning juhendab töötajaid vastavalt töökorraldusele, remondijuhistele, ohutusnõuetele ja sisekorraeeskirjale;	

- 2) kontrollib töötajatepoolset töökorralduste, remondijuhiste, ohutusnõuete ja sisekorraeeskirjade täitmist, soovib neile arendustegevust vastavalt puudustele ja koolitusplaanile;
- 3) tagab kere- ja värvitööde jõudluse ja tasuvuse ning klienditeeninduse kvaliteedi, kasutades selleks erinevaid meetodeid vastavalt ettevõtte majanduseesmärkidele ja kvaliteedistandardile;
- 4) hindab kahju ja koostab kalkulatsiooni või remondipakkumise, arvestades tööde mahtu ning materjalide- ja varuosade kulu; teeb sõidukist ja selle vigastustest ülevaatlikud fotod;
- 5) edastab avariilise sõiduki remondikalkulatsiooni, fotod ja vajalikud dokumendid elektrooniliselt eelnevalt kokkulepitud viisil;
- 6) planeerib varuosade õigeaegse tellimise, tagades sujuva ja tõrgeteta tööprotsessi;
- 7) kontrollib ja hindab tehtud töö vastavust remondijuhendile ja töö kvaliteeti vastavalt ettevõtte kvaliteedikontrolli süsteemile; vajaduse korral organiseerib puuduste kõrvaldamise;
- 8) koostab remondiarved vastavalt eelnevale kooskõlastusele ja edastab need kokkulepitud viisil (nt postiga, e-postiga);
- 9) haldab klientide andmebaasi vastavalt andmekaitseadusele ja sisekorraeeskirjale.

Teadmised:

- 1) sõidukite keretöökoja majanduse põhialused;
- 2) remondiprotsesside juhtimise algteadmised.

Hindamismeetod(id): kirjalik test, praktiline töö, intervjuu.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.10 Sõidukite kere- ja värvitööde meister, tase 5 kutset läbiv kompetents	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1) järgib ettevõttes kehtivaid suhtlusstandardeid; suhtleb kaastöötajate ja klientidega sõbralikult ja korrektselt ning lahendab rahulikult ja konstruktiivselt konfliktseid olukordi; kirjeldab kliendile arusaadavalt remondivõimalusi ja -protsessi ning annab selle kohta kompetentseid selgitusi; 2) selgitab kliendile arusaadavalt autoremonttööde sisu ja mahtu ning sõiduki ja teostatud tööde garantiitingimusi, arvestades konkreetset juhtumit; 3) loovutab sõiduki kliendile kokkulepitud ajagraafiku alusel koos tehtud tööde kirjelduse, selgituse ning dokumentatsiooniga; 4) keskkonnareostuse ennetamiseks instrueerib töötajaid kemikaalide, õlide, määrdeainete, tehniliste vedelike ja gaasidega töötamise nõuetest ning kontrollib nende täitmist vastavalt kehtivale seadusandlusele; lekke/õnnestuse korral võtab selle tagajärgede likvideerimiseks kasutusele vajalikud meetmed, arvestades töösisekorraeeskirju; ulatusliku reostuse korral teavitab vastavaid ametiasutusi/institutsioone keskkonnareostuse /-kahjustuse tekkimisest ning juhendab nendelt saadud instruktsioonidest; 5) jälgib remondimaterjalide ja varuosade säästlikku kasutamist; otsustab taaskasutuse võimalikkuse, lähtudes remondijuhendist; korraldab jääkide utiliseerimise vastavalt kehtivale seadusandlusele; 6) korraldab teabevahetust ettevõtte ja klientide ning ettevõtte ja koostööpartnerite vahel hoolduse ja remondiga seotud teemadel talle antud volituste piires; 7) hangib, edastab töötajatele, kasutab ja säilitab tööalast infot vastavalt sisekorraeeskirjale, kasutades erinevaid andmebaase; 8) leiab andmebaasist, edastab töötajatele ning kasutab tööks vajalikke koostejooniseid, skeeme ja tehnoloogilisi juhendeid, tunneb joonistel kasutatavad leppemärke ja sümboleid; 9) koostab, kinnitab ja edastab kliendile sõiduki ülevaatusakti vastavalt ettevõttes kehtestatud standardile ning teeb sõidukist ja selle vigastustest ülevaatlikud fotod; 10) kasutab oma töös eesti keelt tasemel B2 ja erialast sõnavara vähemalt ühes võõrkeeles tasemel B2 (vt lisa 2 „Keeleoskuse hindamise skaala“); 11) kasutab oma töös arvuti tasemel AO2 – Arvuti kasutamine ja failihaldus, AO3 - Tekstitöötlus, AO4 - Tabelitöötlus, AO5 – Andmebaasid (punktid 3, 4 ja 5), AO7 – Informatsioon ja kommunikatsioon (vt lisa 3 „Arvuti kasutamise oskuse kriteeriumid“).	
Läbivad teadmised: 1) mootorsõiduki/masina ja selle lisaseadmete ehituse alused; 2) tehniliste mõõtmiste alused; 3) mehaanika, masinaehituse ja materjalide tundmise põhialused;	

- 4) elektrotehnika alused;
- 5) tööriistad, nende kasutamine;
- 6) töö- ja keskkonnaohutusnõuded;
- 7) töötervishoiu nõuded;
- 8) tuleohutusnõuded;
- 9) jäätmekäitluse nõuded;
- 10) suhtlemise alused.

Hindamismeetod(id):

Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamisega.

C-osa **ÜLDTEAVE JA LISAD**

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	12-06062012-4.4/5k
2. Kutsestandardi koostajad	Lauri Ert, Toyota Baltic AS, MTÜ Autokutseõppe Liit Margus Raud, Benefit AS Pavo Zopp, Veho Eesti AS Mairo Neem, Unelmauto AS Peeter N. Sarevet, Benefit AS Andre Kalmus, Paintlines OÜ Aivo Kossal, A.K. Autoteenindus OÜ Tõnu Tammist, AP Trading AS Piret Jamnes, Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus
3. Kutsestandardi kinnitaja	Transpordi ja Logistika Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	9
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	06.06.2012
6. Kutsestandard kehtib kuni	30.06.2016
7. Kutsestandardi versiooni number	5
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	7132 Pihustusseadmetega värvijad-lakkijad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	5
C.2 Kutsenimetuse võõrkeeles	
Inglise keeles	Body and Paint Foreman, level 5
C.3 Lisad	
Lisa 1 Tööosad ja tööülesanded	
Lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 3 Arvuti kasutamise oskused	